

Zarządzenie Nr 52
Wójta Gminy Młodzieszyn
z dnia 31 grudnia 2011 r.
w sprawie zarządzania ryzykiem w ramach kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy
Młodzieszyn

Na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 69 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240) zarządzam, co następuje:

§ 1.

1. Zarządzenie określa zasady i tryb zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Młodzieszynie
2. Ileć w zarządzeniu jest mowa o:
 - 1) Urzędzie — należy przez to rozumieć Urząd Gminy w Młodzieszynie;
 - 2) ryzyku - należy przez to rozumieć prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia mającego negatywny wpływ na wykonywanie zadań bądź osiągnięcie celów;
 - 3) wpływie ryzyka - należy przez to rozumieć skutki dla realizowania zadań i osiągnięcia celów spowodowane przez zdarzenie objęte ryzykiem;
 - 4) istotności ryzyka - należy przez to rozumieć częstotliwość wystąpienia danego zdarzenia oraz jego wpływu na organizację;
 - 5) akceptowanym poziomie ryzyka - należy przez to rozumieć ustalony w zarządzeniu poziom istotności ryzyka, przy którym nie jest wymagane podejmowanie działań przeciwdziałających ryzyku;
 - 6) zarządzaniu ryzykiem - należy przez to rozumieć proces identyfikacji, oceny i przeciwdziałaniu ryzyku; proces ten obejmuje także monitorowanie ryzyka i środków podejmowanych w celu jego ograniczenia;
 - 7) mechanizmach kontroli zarządczej - należy przez to rozumieć wszystkie działania i procedury podejmowane lub ustanawiane w celu zwiększenia prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów, w tym zwłaszcza:
 - a) dokumentację systemu kontroli zarządczej (procedury, instrukcje, wytyczne),
 - b) dokumentowanie poszczególnych zdarzeń,
 - c) zatwierdzanie operacji,
 - d) podział obowiązków - zakresy czynności,
 - e) nadzór,
 - f) rejestrowanie istotnych odstępstw od zasad zapisanych w procedurach, instrukcjach czy wytycznych,
 - g) ograniczenie dostępu do zasobów materialnych, finansowych i informacyjnych.

§ 2.

1. Celem zarządzania ryzykiem w Urzędzie jest:
 - 1) usprawnienie procesu planowania;
 - 2) zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów;
 - 3) zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej;
 - 4) zapewnienie kierownictwu Urzędu wczesnej informacji o zagrożeniach dla realizacji wyznaczonych celów i zadań.
2. Zarządzanie ryzykiem odbywa się według zasad:

- 1) integracji z procesem zarządzania;
- 2) powiązania z celami i zadaniami Urzędu;
- 3) przypisania odpowiedzialności;
- 4) proporcjonalności działań przeciwdziałających ryzyku do jego istotności.

§ 3.

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:

- 1) identyfikację i ocenę ryzyka oraz odniesienie go do akceptowanego poziomu ryzyka;
- 2) ustalenie metody przeciwdziałania ryzyku;
- 3) przeciwdziałanie ryzyku;
- 4) monitorowanie procesu i dokonywanie zmian.

§ 4.

1. Identyfikacji i oceny ryzyka oraz ustalenie metody przeciwdziałania ryzyku dokonuje się raz w roku w terminie do *31. marca...*
2. Identyfikacji i oceny ryzyka oraz ustalenia metody przeciwdziałania ryzyku dokonują Kierownicy Referatów.

§ 5.

1. Identyfikacja ryzyka polega na ustaleniu ryzyka zagrażającego poszczególnym celom i zadaniom Urzędu oraz realizacji budżetu Gminy Młodzieszyn
2. Podczas identyfikacji ryzyka należy przeanalizować:
 - 1) cele i zadania realizowane przez Urząd;
 - 2) cele i zadania realizowane przez jednostki organizacyjne Gminy Młodzieszyn
 - 3) realizację budżetu Gminy Młodzieszyn
 - 4) zagrożenia związane z osiąganiem celów i realizowaniem zadań Urzędu Gminy Młodzieszyn związane z realizacją celów i zadań jednostek organizacyjnych oraz z realizacją budżetu gminy wraz z ich wewnętrznymi i zewnętrznymi przyczynami oraz możliwymi scenariuszami rozwoju zdarzeń.
3. Podczas identyfikacji stosowana jest kategoryzacja ryzyka.
4. Ustala się następujące kategorie (obszary) ryzyka:
 - 1) ryzyko finansowe;
 - 2) ryzyko dotyczące zasobów ludzkich;
 - 3) ryzyko działalności;
 - 4) ryzyko zewnętrzne.
5. Wykaz ryzyk występujących w ramach poszczególnych kategorii, określa załącznik Nr 1 do zarządzenia.

§ 6.

1. Ocena ryzyka polega na określeniu wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka a następnie ustaleniu jego istotności według zasad określonych w § 7.
2. Określenie wpływu ryzyka polega na określeniu przewidywanych skutków jakie będzie ono miało, dla realizacji zadania, osiągnięcia celu lub realizacji budżetu miasta. Do określenia wpływu używany jest opis jakościowy przy zastosowaniu skali ocen: wysoki, średni, niski.
3. Określenie prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka polega na określeniu przewidywanej częstotliwości występowania zdarzenia objętego ryzykiem w trakcie roku. Do określenia prawdopodobieństwa stosowany jest opis jakościowy przy zastosowaniu skali ocen: wysokie, średnie, niskie.

4. Podczas określania wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka stosowane zasady zawarte w załączniku Nr 2 do zarządzenia.

§ 7.

1. W oparciu o dokonaną ocenę wpływu i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka ustalany jest poziom istotności ryzyka.

2. Ustala się następujące stopnie istotności ryzyka (w skali od 1 do 10 pkt.):

- 1) ryzyko poważne, tj. ryzyko, którego stopień prawdopodobieństwa wystąpienia danego zdarzenia albo jego wpływu na organizację wynosi 7-10 punktów.
- 2) ryzyko umiarkowane, tj. ryzyko którego stopień prawdopodobieństwa wystąpienia danego zdarzenia albo jego wpływu na organizację wynosi 4-6 punktów.
- 3) ryzyko nieznaczne tj. ryzyko którego stopień prawdopodobieństwa wystąpienia danego zdarzenia albo jego wpływu na organizację wynosi 1 - 3 punkty.

§ 8.

1. Ryzykiem akceptowanym jest ryzyko nieznaczne. Ryzyko umiarkowane i poważne przekracza akceptowany poziom ryzyka.

2. Ryzyko przekraczające akceptowany poziom ryzyka wymaga ustalenia i podjęcia działań ograniczających je do tego poziomu poprzez zmniejszenie jego wpływu lub prawdopodobieństwa ziszczenia się (przeciwdziałanie ryzyku).

§ 9.

1. Metodami przeciwdziałania ryzyku są

- 1) kontrolowanie ryzyka - stosowanie mechanizmów kontroli zarządczej;
- 2) przeniesienie ryzyka - przekazanie ryzyka podmiotowi zewnętrznemu np. w drodze ubezpieczenia
- 3) przesunięcie w czasie
- 4) tolerowanie ryzyka

2. W celu określenia metody przeciwdziałania ryzyku należy przeanalizować:

- 1) przyczyny (źródła) ryzyka i możliwe scenariusze rozwoju wydarzeń;
- 2) istniejące mechanizmy kontroli stosowane w celu ograniczenia lub uniknięcia tego ryzyka;
- 3) skuteczność istniejących mechanizmów kontroli, tj. zakres w jakim przeciwdziałają ryzyku, a poprzez to ułatwiają lub utrudniają realizację ustalonych celów i zadań.

§ 10.

1. Na podstawie dokonanej identyfikacji i oceny ryzyka oraz określenia metody przeciwdziałania ryzyku, kierownicy wydziałów wypełniają „arkusze identyfikacji, określenia wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka oraz ustalenia jego istotności i przeciwdziałania ryzyku”, zwane dalej „arkuszami”, zgodnie z załącznikiem Nr 3 do zarządzenia.

2. Dla ryzyka przekraczającego akceptowany poziom ryzyka (ryzyko poważne i umiarkowane) należy podać planowane metody ograniczania go do akceptowanego poziomu.

3. Arkusze przedkładane są ~~Sekretarzem~~ w terminie do 31. marca... każdego roku.

4. Arkusze podlegają zatwierdzeniu przez Wójta.

5. ~~Sekretarzem~~..... w terminie do 31. kwietnia... każdego roku sporządza zbiorczy raport identyfikacji ryzyk przekraczających poziom ryzyka oraz planowane metody ograniczenia do akceptowanego poziomu i przedstawia go do wiadomości Wójta Gminy Młodzieszyn

§ 11.

Kierownicy wydziałów zapewniają stosowanie metod przeciwdziałania ryzyku ustalonych w arkuszach.

§ 12.

1. Zidentyfikowane ryzyko oraz ustalone metody jego ograniczania do akceptowanego poziomu są na bieżąco oceniane (monitorowane) przez:

- 1) kierowników wydziałów, którzy oceniają poziom zidentyfikowanego ryzyka oraz skuteczność stosowanych metod jego ograniczania;
- 2) kierownictwo Urzędu w ramach bieżącego zarządzania Urzędem, w tym w szczególności w trakcie narad z kierownikami wydziałów.

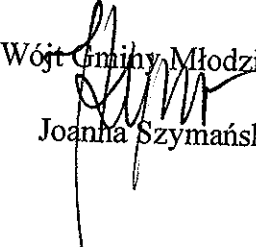
2. Wyniki oceny, o której mowa w ust. 1, wykorzystywane są do poprawy efektywności zarządzania ryzykiem oraz usprawnienia systemu kontroli zarządczej.

§ 13.

Traci moc Zarządzenie Nr 45/2010 Wójta Gminy Młodzieszyn z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie ustalenia procedury zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Młodzieszynie

§ 13.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Młodzieszyn

Joanna Szymańska

Załącznik Nr 1

do zarządzenia Nr 52
Wójta Gminy Młodzieszyn
z dnia 31 grudnia 2011r.

Kategorie (obszary) ryzyka

Poniższa tabela przedstawia kategorie ryzyka wraz z przykładami dotyczącymi jego możliwych źródeł (przyczyn). Tabela nie określa zamkniętego katalogu ryzyka.

Ryzyko finansowe

Budżetowe
Strat majątkowych
Zamówień publicznych i zlecania zadań publicznych
Odpowiedzialności finansowej
Realizacja programów współfinansowanych ze środków UE
Inne związane z ryzykiem finansowym

Ryzyko dot. zasobów ludzkich

Personelu
Bhp
Inne związane z ryzykiem zasobów ludzkich

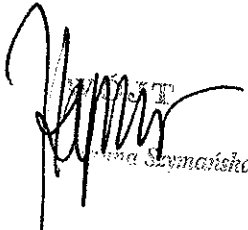
Ryzyko działalności

Regulacji wewnętrznych
Organizacji i podejmowania decyzji
Kontroli zarządczej
Informacji
Reputacji
Systemów informatycznych
Nadzoru nad jednostkami
Inne związane z ryzykiem działalności

Ryzyko zewnętrzne

Infrastruktury
Gospodarcze
Środowiska prawnego

Inne związane z ryzykiem zewnętrznym

Jolanta Szymańska

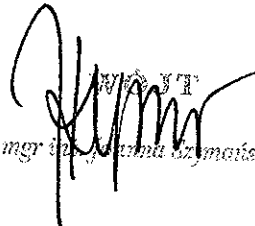
Załącznik Nr 2
do zarządzenia Nr 52
Wójta Gminy Młodzieszyn
z dnia 31 grudnia 2011r.

1. Zasady oceny wpływu ryzyka

Wpływ	Przesłanki (w skali od 1 do 10 punktów)
Wysoki	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje uszczerbek mający krytyczny lub bardzo duży wpływ na realizacją kluczowych zadań albo osiągnięcie założonych celów - poważny uszczerbek w zakresie jakości wykonywanych zadań, poważna strata finansowa lub na reputacji. (7-10 punktów)
Średni	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje znaczną stratę posiadanych zasobów, ma negatywny wpływ na efektywność działania, jakość wykonywanych zadań, reputacji Urzędu. Z wystawieniem zdarzenia objętego ryzykiem może się wiązać trudny proces przywracania stanu poprzedniego. (4-6 punktów)
Niski	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje niewielką stratę finansową, zakłócenie lub opóźnienie w wykonywaniu zadań. Nie wpływa na reputację Urzędu. Skutki zdarzenia można łatwo usunąć. (1-3 punkty)

2. Zasady oceny stopnia prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka

Prawdopodobieństwo	Przesłanki (w skali od 1 do 10 punktów)
Wysokie	Istnieją uzasadnione powody by sądzić, że zdarzenie objęte ryzykiem zdarzy się wielokrotnie w ciągu roku. (7-10 punktów)
Średnie	Istnieją uzasadnione powody by sądzić, że zdarzenie objęte ryzykiem zdarzy się kilkakrotnie w ciągu roku. (4-6 punktów)
Niskie	Istnieją uzasadnione powody by sądzić, że zdarzenie objęte ryzykiem zdarzy się raz w ciągu roku lub nie zdarzy się w ciągu Roku. (1-3 punktów)

mgr inż. Małgorzata Czerniecka

Załącznik Nr 3
do zarządzenia Nr 52
Wójta Gminy Młodzieszyn
z dnia 31 grudnia 2011r

**Arkusz identyfikacji, określenia wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka
oraz ustalenia jego istotności i przeciwdziałania ryzyku**

Lp.	Nazwa ryzyka	Wpływ ryzyka	Prawdopodobieńs two ziszczenia się ryzyka	Istotność ryzyka	Przeciwdziałanie ryzyku
1					
2					
3					
4					
5					

Wójt

mgr inż. Jolanta Skymańska